

Notat om beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud

Til brug for behandling af temasager i uge 20 2019.

Indhold

Praksisnotatet er baseret på lov nr. 573 af 24. juni 2015, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018 om social service (serviceloven) og omhandler sager om beskyttet beskæftigelse og aktivitets og samværstilbud efter servicelovens §§ 103 og 104.

- I. Beskyttet beskæftigelse – servicelovens § 103
- II. Aktivitets- og samværstilbud – servicelovens § 104
- III. Samspil med andre ordninger
- IV. De konkrete mødesager

I. Beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103

I. Lovgrundlag

Uddrag af serviceloven:

§ 103. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb til personer med særlige sociale problemer.

§ 105. Kommunalbestyrelsen skal aflønne efter indsats under beskæftigelse efter §§ 103 og 104. anden lovgivning.

Stk. 2. Børne- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om løn m.v. efter stk. 1 og regler om støtte til befordringsudgifter i tilknytning til tilbud efter §§ 103 og 104.

106. En produktion, der udføres ved beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud, må ikke påføre andre virksomheder ubillig konkurrence.

Stk. 2. KL (Kommunernes Landsforening) udarbejder vejledning om kalkulationsregler for produktionen i beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud.

Bekendtgørelse om aflønning og befordringsudgifter m.v. i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb og aktivitets- og samværstilbud. Bekendtgørelse nr. 483 af 19. maj 2011. Bekendtgørelsen er ikke relevant for de behandlede sager.

[Vejledning om ledsageordning, kontaktperson til døvblinde, funktionsevne metoden, beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud:](#)

Pkt. 60. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse til borgere med begrænsninger i arbejdsevnen, og som ikke er i stand til at opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Målgruppen for bestemmelsen er borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og borgere med særlige sociale problemer, som f.eks. hjemløse og misbrugere, som ikke kan påtage sig et ordinært arbejde eller deltage i et tilbud om aktivering eller revalidering eller opnå ansættelse i et fleksjob eller i et job med løntilskud for førtidspensionister.

Vedrørende aktivering, revalidering, fleksjob og løntilskud henvises til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik, der hører under Beskæftigelsesministeriets ressort.

Borgere i beskyttet beskæftigelse har som oftest social pension, kontanthjælp eller integrationsydelse som hovedforsørgelsesgrundlag.

Pkt. 61. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er egnede tilbud om beskyttet beskæftigelse til de målgrupper, der er nævnt i loven, enten i kommunalt, regionalt eller privat regi.

Indhold i tilbuddene

Pkt. 62. Hvor »beskyttet beskæftigelse« tidligere var betegnelsen for beskæftigelsesaktiviteter, der blev organiseret på beskyttede værksteder, omfatter »beskyttet beskæftigelse« nu også beskæftigelse, der kan etableres under andre organisatoriske rammer, f.eks. i forbindelse med andre offentlige tilbud. Det kan være i tilknytning til boformer for borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, og det kan være i tilknytning til forsorgshjem, væresteder, varmestuer og sociale caféer m.v. Et tilbud om beskyttet beskæftigelse kan også tilrettelægges således, at det kombineres med et tilbud om specialundervisning efter Undervisningsministeriets regler. For yderligere information om specialundervisning til voksne henvises til Undervisningsministeriet.

Der kan også organiseres beskyttet beskæftigelse i private virksomheder. Det kan ske ved at udstationere en gruppe borgere fra et beskyttet værksted til en virksomhed, i stedet for at flytte produktionen fra virksomheden til et beskyttet værksted, og det kan også ske ved at indgå en aftale med en virksomhed om oprettelsen af én eller flere beskyttede enkeltpladser i virksomheden på nærmere aftalte vilkår.

Det anbefales, at det i forbindelse med et tilbud om beskyttet beskæftigelse overvejes, hvordan tilbuddet kan sammensættes, så det understøtter, at den enkelte borger på sigt kan få tættere tilknytning til det almindelige arbejdsmarked. I denne forbindelse kan det f.eks. afklares, hvorvidt en person i beskyttet beskæftigelse gennem oplæring og uddannelse kan varetage arbejdsopgaver i en almindelig virksomhed med den nødvendige støtte.

Pkt. 63. Beskyttet beskæftigelse består i udførelsen af opgaver, der indgår som et led i en produktion af varer eller tjenesteydelser. Det kan f.eks. bestå i udførelsen af enkle afgrænsede arbejdsfunktioner, der kan udskilles fra et mere omfattende produktionsforløb, der skal udføres

i tilknytning til en produktion i en virksomhed. Det kan være montage- og pakkearbejde. Men det kan også være arbejdsfunktioner af anden art f.eks. varetagelsen af servicefunktioner i forbindelse med kantinedrift, cafedrift eller opgaver af kontormæssig karakter.

II. Generelt

Tilbud om beskyttet beskæftigelse skal have et erhvervspræget formål. Tilbuddet kan ikke erstattes med et tilbud om aktivitet og samvær.

Formålet med bestemmelsen er at sørge for beskæftigelsesaktiviteter til borgere, som på grund af en betydelig nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår eller benytte tilbud efter anden lovgivning.

Kommunen skal ved fastsættelsen af tilbuddets omfang tage udgangspunkt i, at tilbud om beskyttet beskæftigelse bevilges, når borgeren ikke er i stand til at varetage beskæftigelse på normale vilkår.

III. Betingelser for støtte - personkreds

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse til borgere med begrænsninger i arbejdsevnen, og som ikke er i stand til at opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet.

Målgruppen for bestemmelsen er borgere med:

1. betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det drejer sig f.eks. om mennesker med udviklingshæmning, svært sindslidende, mennesker med udviklingsforstyrrelser f.eks. mennesker med autisme, svær hjerneskade eller stærkt nedsat fysisk funktionsevne, længerevarende hjemløse og personer med et behandlingskrævende stof- eller alkoholmisbrugsproblem. Og
2. borgere under folkepensionsalderen med særlige sociale problemer, som f.eks. hjemløse, sindslidende og misbrugere, som ikke kan påtage sig et ordinært arbejde eller deltage i et tilbud om aktivering eller revalidering eller opnå ansættelse i et fleksjob eller i et job med løntilskud for førtidspensionister.

Vedrørende aktivering, revalidering, fleksjob og løntilskud henvises til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik, der hører under Beskæftigelsesministeriets ressort.

Borgere i beskyttet beskæftigelse har som oftest social pension, kontanthjælp eller starthjælp som hovedforsørgelsesgrundlag.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er egnede tilbud om beskyttet beskæftigelse til de målgrupper, der er nævnt i loven, enten i kommunalt, regionalt eller privat regi.

Efter stk. 2, kan kommunalbestyrelsen tilbyde særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb til borgere med særlige sociale problemer. Beskæftigelsesforløbet kan have karakter af oplæring eller optræning.

Beskæftigelsesforløbet kan tilbydes borgere med ophold i en boform efter servicelovens § 110, stk. 1, dvs. forsorgshjem og lignende eller til andre borgere med tilsvarende problemer i tilknytning til denne boform.

Tilbuddet kan imidlertid også etableres uafhængigt af botilbud, f.eks. i forbindelse med aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104, på lignende vis som beskyttet beskæftigelse.

IV. Indhold i tilbuddet

"Beskyttet beskæftigelse" omfatter beskyttede værksteder og beskæftigelse, der kan etableres under andre organisatoriske rammer, f.eks. i forbindelse med andre offentlige tilbud. Det kan være i tilknytning til boformer for borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, og det kan være i tilknytning til forsorgshjem, væresteder, varmemstuer og sociale caféer mv. Et tilbud om beskyttet beskæftigelse kan også tilrettelægges således, at det kombineres med et tilbud om specialundervisning efter Undervisningsministeriets regler.

Der kan også organiseres beskyttet beskæftigelse i private virksomheder. Det kan ske ved at udstationere en gruppe borgere fra et beskyttet værksted til en virksomhed, i stedet for at flytte produktionen fra virksomheden til et beskyttet værksted, og det kan også ske ved at indgå en aftale med en virksomhed om oprettelsen af én eller flere beskyttede enkeltpladser i virksomheden på nærmere aftalte vilkår.

Det anbefales, at det i forbindelse med et tilbud om beskyttet beskæftigelse overvejes, hvordan tilbuddet kan sammensættes, så det understøtter, at den enkelte borger på sigt kan få tættere tilknytning til det almindelige arbejdsmarked. I denne forbindelse kan det f.eks. afklares, hvorvidt en person i beskyttet beskæftigelse gennem oplæring og uddannelse kan varetage arbejdsopgaver i en almindelig virksomhed med den nødvendige støtte.

Beskyttet beskæftigelse består i udførelsen af opgaver, der indgår som et led i en produktion af varer eller tjenesteydelser. Det kan f.eks. bestå i udførelsen af enkle afgrænsede arbejdsfunktioner, der kan udskilles fra et mere omfattende produktionsforløb, der skal udføres i tilknytning til en produktion i en virksomhed. Det kan være montage- og pakkearbejde. Men det kan også være arbejdsfunktioner af anden art f.eks. varetagelsen af servicefunktioner i forbindelse med kantinedrift, cafedrift eller opgaver af kontormæssig karakter.

Et særligt tilrettelagt beskæftigelsesforløb kan f.eks. omfatte deltagelse i den interne drift i en boform efter § 110 eller et aktivitets- og samværstilbud (værested, social café, varmemstue mv.) efter § 104. Dette kan bestå i rengøring, vask, køkkenarbejde, alm. vedligeholdelse og værkstedsarbejde mv. Derudover kan det bestå i deltagelse i aktiviteter f.eks. i form af planlagt undervisning og kulturelle arrangementer, idrætsaktiviteter eller andre livskvalitetsforbedrende tilbud, der indgår i den samlede indsats for deltageren i beskæftigelsesforløbet.

Tilbuddet skal ifølge vejledningen være afpasset den enkeltes ønsker og muligheder.

V. Aflønning og kørsel

I medfør af § 1 [i bekendtgørelse om aflønning og befordringsudgifter m.v. i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb og aktivitets- og samværstilbud](#)

Kommunalbestyrelsen fastsætter lønnen for borgere i beskyttet beskæftigelse efter § 103, stk. 1, således:

1. Borgere, der er i beskæftigelse, får i videst mulig omfang løn efter indsats.
2. I tilfælde hvor løn efter indsats ikke er et egnet aflønningsgrundlag, anvendes timeløn efter en arbejdsvurdering i det enkelte tilfælde.
3. I tilfælde hvor en person, der på grund af betydelig nedsat funktionsevne kun kan yde en indsats, som giver en meget beskeden indtjening, kan en arbejdsdusør fastsættes til mindst 5 pct. af den mindste overenskomstmæssige løn på det pågældende arbejdsområde.

Hvis en person har fået tilbudt et særligt tilrettelagt beskæftigelsesforløb, skal reglerne om ydelser i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats så vidt muligt anvendes. I de tilfælde, hvor der ikke er tale om et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal kommunen aflønne borgere, som deltager i særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb, jf. bekendtgørelsens § 3, med en arbejdsdusør, der fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Personer, der udfører lønnet arbejde i beskyttet beskæftigelse, skal selv afholde udgiften til daglig befordring til og fra virksomheden inden for en afstand af 10 kilometer fra virksomheden. Nødvendige befordringsudgifter derudover skal afholdes af kommunen. Kommunen skal kun afholde de nødvendige udgifter, der ligger inden for den billigste befordringsmulighed.

Udgiften til befordring for den enkelte borger kan ikke overstige 30 pct. af vedkommendes indtjening ved den beskyttede beskæftigelse efter fradrag af skat.

VI. Praksis – Ankestyrelsens principafgørelser

Ankestyrelsen har truffet en principafgørelse om krav til kommunens begrundelse ved nedsættelse af omfanget af tilbuddet:

90-14 - Kommunen var ikke berettiget til at nedsætte en borgers tilbud om beskyttet beskæftigelse fra 4 til 3 dage om ugen med begrundelsen, at borgeren kan passe sig selv eller bruge sit aktivitets- og samværstilbud i et større omfang.

Ankestyrelsen har i afgørelsen lagt vægt på, at tilbud om beskyttet beskæftigelse har et erhvervspræget formål, og en reduktion af tilbuddet ikke kan godtgøres ved, at borgeren overlades til sig selv eller henvises til et aktivitets- og samværstilbud.

II. Aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104

I. Lovgrundlag

Uddrag af serviceloven:

§ 104. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.

§ 105. Kommunalbestyrelsen skal aflønne efter indsats under beskæftigelse efter §§ 103 og 104. anden lovgivning.

Stk. 2. Børne- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om løn m.v. efter stk. 1 og regler om støtte til befodringsudgifter i tilknytning til tilbud efter §§ 103 og 104.

106. En produktion, der udføres ved beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud, må ikke påføre andre virksomheder ubillig konkurrence.

Stk. 2. KL (Kommunernes Landsforening) udarbejder vejledning om kalkulationsregler for produktionen i beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud.

[Vejledning om ledsageordning, kontaktperson til døvblinde, funktionsevnetoden, beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud:](#)

Formål

Pkt. 74. Aktivitets- og samværstilbud har til formål at øge den enkeltes livskvalitet i dagligdagen og retter sig især mod borgere med behov for socialt samvær og aktiviteter i fællesskab. Tilbuddet kan medvirke til, at de forskellige målgrupper, som tilbuddet retter sig mod, kan udfolde sig sammen med andre og deltage i et socialt fællesskab. Aktivitets- og samværstilbud kan også have en vigtig funktion som et fristed, der kan give gode betingelser for personlig udvikling.

Pkt. 75. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er egnede aktivitets- og samværstilbud til de målgrupper, der er nævnt i loven, enten i kommunalt, regionalt eller privat regi.

Målgrupper og indhold

Pkt. 76. Der kan både være tale om tilbud med visitation og åbne tilbud uden visitation. Tilbud med visitation vil typisk være tilbud til borgere med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, mens tilbud til borgere med særlige sociale problemer ofte vil være tilbud uden visitation. I mange aktivitets- og samværstilbud tilrettelægges aktiviteter af sundhedsfremmende karakter, støtte til at komme i beskæftigelse og aktiviteter med et idrætsmæssigt indhold. Aktivitets- og samværstilbud tilbydes i praksis under mange betegnelser, hvor væresteder, sociale caféer, varmestuer, daghjem, klubber og Fountain House er nogle af de mest almindelige. Andre indgår som en del af tilbuddet på boformer, herunder forsorgshjem.

Pkt. 77. Det enkelte tilbud kan indrettes, så de imødekommer bestemte målgruppers behov, herunder skaber mulighed for samvær med ligestillede, eksempelvis jævnaldrende. I tilbud for borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan der være behov for at yde aktiverende støtte og omsorg, herunder træning i almindelige daglige levetfunktioner (ADL - træning), sprogstimulation og lystbetonede aktiviteter. Bl.a. sansestimulerende aktiviteter kan medvirke til at give tryghed og være en aktivitet, som forbedrer kommunikation, valgmuligheder og medindflydelse.

Pkt. 78. For andre grupper kan det centrale være rene omsorgsmæssige foranstaltninger såsom mad, kaffe, vask, uddeling af tøj, rådgivning og socialt samvær, hvor der ikke stilles andre krav end at personen kan møde frem og overholde almindelige husordensregler for tilbuddet. Men tilbuddet kan også bestå i noget mere aktiverende, såsom udflugter, idræts- og motionsaktiviteter, fritidstilbud i form af film, foredrag, daghøjskolelignende tilbud, sundhedstilbud og involvering i samfundsspørgsmål og brugerorganiseringer.

II. Generelt

Aktivitets- og samværstilbud efter § 104 har til formål at øge den enkeltes livskvalitet i dagligdagen og retter sig især mod borgere med behov for socialt samvær og aktiviteter i fællesskab. Tilbuddet kan medvirke til, at de forskellige målgrupper kan udfolde sig sammen med andre og deltage i et socialt fællesskab.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er egnede aktivitets- og samværstilbud til de målgrupper, der er nævnt i loven, enten i kommunalt, regionalt eller privat regi.

III. Betingelser for støtte – personkreds

Personkredsen omfatter uden alderskrav:

1. Personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
2. Personer med særlige sociale problemer, der kan fx være tale om misbrug, sindslidelse eller personer, der ikke kan fungere i eget hjem.

Der kan både være tale om tilbud med visitation og åbne tilbud uden visitation. Tilbud med visitation vil typisk være tilbud til borgere med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, mens tilbud til borgere med særlige sociale problemer ofte vil være tilbud uden visitation.

IV. Indhold i tilbuddet

I mange aktivitets- og samværstilbud tilrettelægges aktiviteter af sundhedsfremmende karakter, støtte til at komme i beskæftigelse og aktiviteter med et idrætsmæssigt indhold.

Aktivitets- og samværstilbud tilbydes i praksis under mange betegnelser, hvor væresteder, sociale caféer, varmestuer, daghjem, klubber og Fountain House er nogle af de mest almindelige. Andre indgår som en del af tilbuddet på boformer, herunder forsorgshjem.

Det enkelte tilbud kan indrettes, så de imødekommer bestemte målgruppers behov, herunder skaber mulighed for samvær med ligestillede, eksempelvis jævnaldrende.

I tilbud for borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan der være behov for at yde aktiverende støtte og omsorg, herunder træning i almindelige daglige levetilstande (ADL - træning), sprogstimulation og lystbetonede aktiviteter. Bl.a. sansestimulerende aktiviteter kan medvirke til at give tryghed og være en aktivitet, som forbedrer kommunikation, valgmuligheder og medindflydelse.

For andre grupper kan det centrale være rene omsorgsmæssige foranstaltninger såsom mad, kaffe, vask, uddeling af tøj, rådgivning og socialt samvær, hvor der ikke stilles andre krav, end at personen kan møde frem og overholde almindelige husordensregler for tilbuddet. Men

tilbuddet kan også bestå i noget mere aktiverende, såsom udflugter, idræts- og motionsaktiviteter, fritidstilbud i form af film, foredrag, daghøjskolelignende tilbud, sundhedstilbud og involvering i samfundsspørgsmål og brugerorganiseringer.

Det afgørende ved vurdering af omfanget af aktivitets- og samværstilbud er, om borgeren er tilstrækkeligt kompenseret for sit behov for aktivitets- og samværstilbud. Hvis borgeren også som en del af sit botilbud deltager i aktiviteter og andre arrangementer på botilbuddet, kan kommunen tage dette med i sin vurdering af, om borgeren er kompenseret for sit behov. Borgeren kan være delvist kompenseret for sit behov for aktivitets- og samværstilbud gennem andre tilbud i serviceloven, fx. ledsageordning efter servicelovens § 97. Hvorimod tilbud, der har et andet sigte end aktivitets- og samværstilbud, som udgangspunkt ikke kan føre til afslag på et aktivitets- og samværstilbud, fx bevilling af beskyttet beskæftigelse eller bevilling af et STU-forløb.

V. Aflønning og kørsel

Aflønning

Kommunalbestyrelsen skal ikke udbetale løn eller anden form for vederlag til borgere, der er visiteret til et aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104.

Tilbydes en person i tilknytning til et tilbud efter § 104 beskyttet beskæftigelse efter § 103, finder reglerne om aflønning i beskyttet beskæftigelse anvendelse.

Den kommunale myndighed kan beslutte, at borgere, der er visiteret til aktivitets- og samværstilbud, skal betale helt eller delvist for materialer, der ikke medgår til en produktion. Tilsvarende gælder vedrørende udflugter for de pågældende.

Kørsel

Kommunen skal afholde udgiften til befordring for personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der er visiteret til aktivitets- og samværstilbud

Kommunen kan ikke pålægge nærtstående eller væрге at varetage kørslen til aktivitets- og samværstilbud.

VI. Praxis – Ankestyrelsens principafgørelser

Ankestyrelsen har truffet en principafgørelse om krav til kommunens begrundelse ved nedsættelse af omfanget af tilbuddet.

89-14 - Kommunen var ikke berettiget til at nedsætte en borgers aktivitets- og samværstilbud fra fire dage til tre dage om ugen med begrundelsen, at borgeren kan beskæftige sig selv og har mulighed for at indgå i sociale fællesskaber og deltage i botilbuddets aktiviteter og arrangementer, uden at have undersøgt, om der er aktiviteter i botilbuddet, og i hvilket omfang borgeren kan deltage i aktiviteterne.

Et aktivitets- og samværstilbud kan reduceres, hvis borgerens behov for aktivitet og samvær fortsat dækkes ved den ændrede bevilling.

90-14 - Kommunen var ikke berettiget til at nedsætte en borgers tilbud om beskyttet beskæftigelse fra 4 til 3 dage om ugen med begrundelsen, at borgeren kan passe sig selv eller bruge sit aktivitets- og samværstilbud i et større omfang.

Ankestyrelsen har i afgørelsen lagt vægt på, at tilbud om beskyttet beskæftigelse har et erhvervspræget formål, og en reduktion af tilbuddet ikke kan godtgøres ved, at borgeren overlades til sig selv eller henvises til et aktivitets- og samværstilbud.

III. Samspil med andre ordninger og bestemmelser, både § 103 og § 104

Der kan i tilknytning til et aktivitets- og samværstilbud etableres forskellige former for beskæftigelsesforløb og aktiveringsaktiviteter, hvor det langsigtede perspektiv kan være at fastholde et mål om en fremtidig tilknytning til arbejdsmarkedet, selvom det ikke umiddelbart kan forekomme realistisk for nogle persongrupper. Da et aktivitets- og samværstilbud ikke direkte har som formål at kvalificere til arbejdsmarkedet, kan tilbuddet ikke træde i stedet for et aktivt tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Der er imidlertid intet til hinder for, at der i tilknytning til et aktivitets- og samværstilbud kan etableres beskyttet beskæftigelse eller særlige beskæftigelsesforløb efter servicelovens § 103.

I forbindelse med aktivitets- og samværstilbuddene kan der også etableres forskellige aktiviteter såsom efterbehandling af alkohol- og stofmisbrugere, rådgivning og opsøgende virksomhed og særlige undervisnings- og kursustilbud, herunder specialundervisning efter Undervisningsministeriets regler. Det vil ofte være hensigtsmæssigt at knytte støtte- og kontaktpersonordninger til aktivitets- og samværstilbud. Der kan også etableres mindre aktivitets- og samværstilbud uden almindelige bygningsmæssige rammer for grupper, der ikke har behov for alt for faste rammer, ligesom der også kan oprettes døgnåbne tilbud med mulighed for nødovertatning.

IV. De konkrete mødesager

Personkreds

Sag 1: Hjemvisning - § 103 – personkredsvurdering. Kommunen har anvendt et ulovligt kriterium i vurderingen af om borgeren er omfattet af personkredsen. Kommunen har alene forholdt sig til det ulovlige kriterium, og har ikke forholdt sig til om borgeren opfylder lovens kriterier. Kommunen har derfor ikke begrundet sin afgørelse tilstrækkeligt.

Sag 2: Ændring – § 104. Kommunen vurderer i afgørelsen, at borger er omfattet af personkredsen, men at borger kan benytte et uvisiteret tilbud, der ikke fremgår af tilbudsportalen. Kommunen finder i genvurderingen, at borger ikke er omfattet af personkredsen. Kommunen har ikke godtgjort, at der er sket ændringer, der kan begrunde, at borger ikke længere er omfattet af personkredsen. Kommunen skal derfor finde et egnet aktivitets- og samværstilbud, som er registreret på Tilbudsportalen.

Sag 3: Hjemvisning - § 104. Efter ophold på en institution med alkoholfvænnig ønsker borger aktivitets- og samværstilbud samme sted. Der er ikke tilstrækkelige oplysninger i

sagen, om borgerens aktuelle sociale forhold. Videre mangler der oplysninger om, hvorvidt borger kan benytte sig af det netværkstilbud kommunen henviser til.

Egnethed og omfang

Sag 4: Hjemvisning - § 104. Borger har været bevilget to tilbud, kommunen opsiger det ene. Det fremstår uafklaret om tilbuddene har samme formål, og om borgeren er kompenseret for sit behov for aktiviteter/ture med det tilbud, der står tilbage.

Sag 5: Stadfæstelse – § 104. Borger er bevilget et aktivitets- og samværstilbud, men ønsker et særligt tilbud med specialterapeutiske træning. Kommunens aktivitets- og samværstilbud kan opfylde borgers behov. Der er ikke frit valg af aktivitets- og samværstilbud.

Sag 6: Stadfæstelse - § 104. Kommunen vurderer i afgørelsen, at borgeren er omfattet af personkredsen for ret til aktivitets- og samværstilbud. Borger ønsker tilbud på et bestemt tilbud, hvor der er mulighed for værkstedsaktiviteter på træværksted, og han har dårlige oplevelser med en borger på det tilbud, hvor kommunen har henvist ham til. Der er ikke frit valg på dette område. Kommunen har vurderet, at det anviste tilbud er egnet. Borgeren kan på grund af lammelse ikke udføre værkstedsarbejde og risiko for gentagelse af dårlige oplevelser er ikke længere aktuelt.

Sag 7: Ophævelse, hjemvisning og stadfæstelse - § 104. Borger har ikke ret til at fortsætte i sit nuværende tilbud grundet alderskriterium. Der er ikke sket ændringer i borgers forhold som medfører, at kommunen kunne nedsætte antallet af dage. Kommunen har ikke undersøgt, og tilstrækkelig begrundet sit valg af aktivitets- og samværstilbud. Kommunen skal forholde sig til borgerens partsrepræsentants og botilbuds bekymringer vedrørende valg af aktivitets- og samværstilbud.